

Producte Interior Brut (PIB) de Barcelona. Base 2010. 3er trimestre 2019

El creixement del PIB de Barcelona en el tercer trimestre de 2019 va ser del 2,2% respecte l'any anterior

L'economia de Barcelona modera el seu creixement, encara que manté més dinamisme que l'economia catalana i espanyola

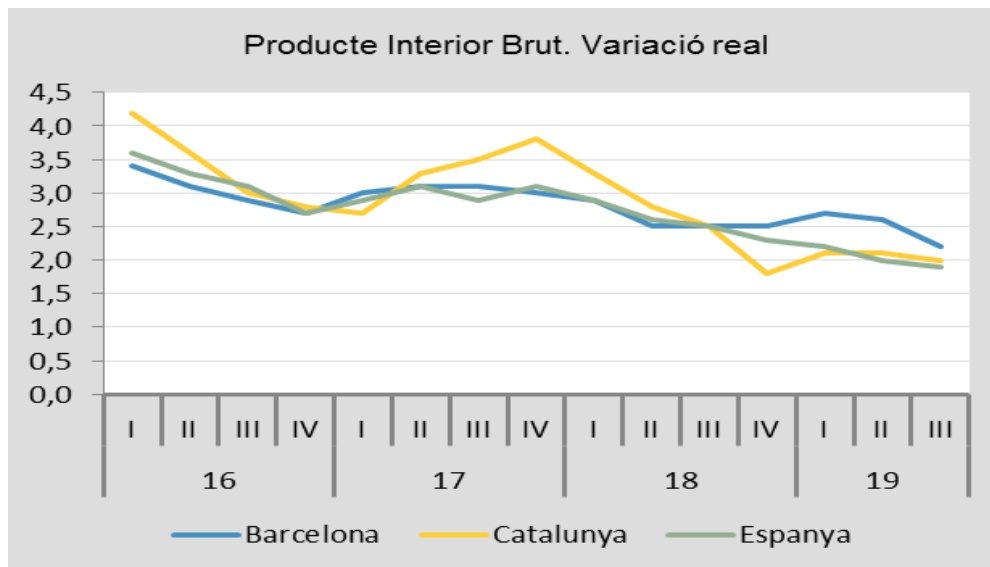
Els serveis redueixen el seu creixement (2,5%) condicionant el ritme de l'economia de la ciutat. La construcció (2,9%) agafa el relleu com el sector amb més dinamisme

El PIB del municipi de Barcelona va augmentar al tercer trimestre de 2019 un 2,2%, respecte al mateix trimestre de l'any anterior, segons càlculs de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona. Aquesta taxa és quatre dècimes inferior a la del segon trimestre de 2019.

El resultat d'aquest trimestre supera al de l'economia catalana estimat per l'Idescat o del conjunt de l'economia espanyola segons l'INE, encara que el diferencial positiu s'ha reduït en el darrer trimestre de cinc a dues dècimes. L'estancament del sector industrial, especialment a Catalunya, no té un impacte tan important a l'economia de la nostra ciutat, pel predomini del sector serveis.

A les tres economies, a Espanya, Catalunya i Barcelona, es detecta un clar alentiment de la dinàmica econòmica des del segon semestre de 2017.

Gràfic 1

Fonts: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona, Idescat i INE

L'evolució del trimestre pels grans sectors mostra que el sector de la construcció és el que té una dinàmica positiva més estable, mentre que el sector serveis modera el seu creixement i l'activitat industrial continua registrant taxes interanuals negatives.

El sector serveis registra una taxa del 2,5%, la dada més baixa des del tercer trimestre de 2018. Aquesta dinàmica de moderació es registra també a l'economia espanyola, que ha passat d'un 2,9% a inicis d'any a un 2,2% en aquest tercer trimestre. A la Taula adjunta es pot apreciar les dinàmiques força diverses de les diferents branques d'activitat del sector.

L'evolució de la indústria (-0,1% en aquest trimestre) mostra taxes negatives des de fa cinc trimestres. Aquest perfil és similar al de Catalunya, encara que en aquest cas les taxes són una mica inferiors (-0,6% en el darrer trimestre). A Espanya, en canvi, el sector industrial mostra, en els dos darrers trimestres, variacions positives, encara que moderades (0,6% i 1,2% respectivament).

Producte Interior Brut. Barcelona. Base 2010

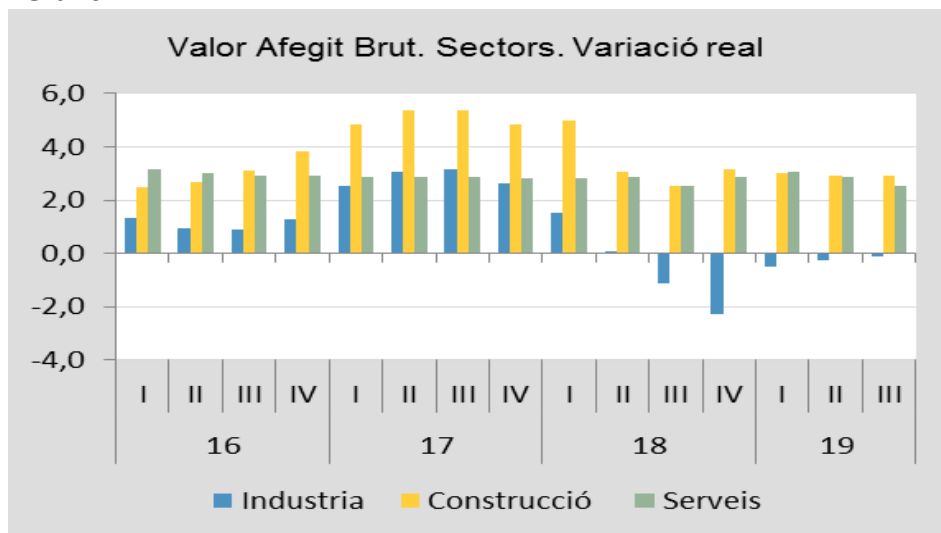
Taxes interanuals en volum. Dades corregides d'efectes estacionals.

	2018 1E	2018				2019		
		I	II	III	IV	I	II	III
PIB	2,6	2,9	2,5	2,5	2,5	2,7	2,6	2,2
Agricultura	0,2	-3,0	0,6	1,4	2,0	2,1	1,3	1,3
Indústria	-0,4	1,5	0,1	-1,1	-2,3	-0,5	-0,2	-0,1
Construcció	3,4	5,0	3,1	2,5	3,1	3,0	2,9	2,9
Serveis	2,8	2,8	2,9	2,5	2,9	3,1	2,9	2,5
Comerç, Hostaleria, Transport, Informació i Comunicacions	3,1	3,7	3,3	2,8	2,6	3,3	3,1	3,1
Financeres, Immobiliàries, Professionals i Tècniques	4,9	3,5	4,7	5,3	6,0	5,3	4,9	4,1
AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals	-0,8	0,4	-0,9	-1,4	-1,3	-0,3	-0,4	-0,6
<i>PIB Intertrimestral</i>	0,6	0,7	0,4	0,8	0,6	0,6	0,6	0,3

1E: Primera estimació

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

Gràfic 2

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

La construcció en aquest tercer trimestre és el sector que més creix, amb una taxa del 2,9%. Al llarg de 2018 i 2019 el sector ha crescut sempre per sobre o a l'entorn del 3% (menys en el tercer trimestre de 2018). En contrast amb aquesta estabilitat, a les economies de l'entorn el sector tendeix a la desacceleració: entre el primer i el tercer trimestre d'enguany, a Espanya es passa del 6% al 2,4% i a Catalunya del 5,4% al 3,5%. Normalment a Barcelona aquest sector té unes dinàmiques més moderades però també més estables.

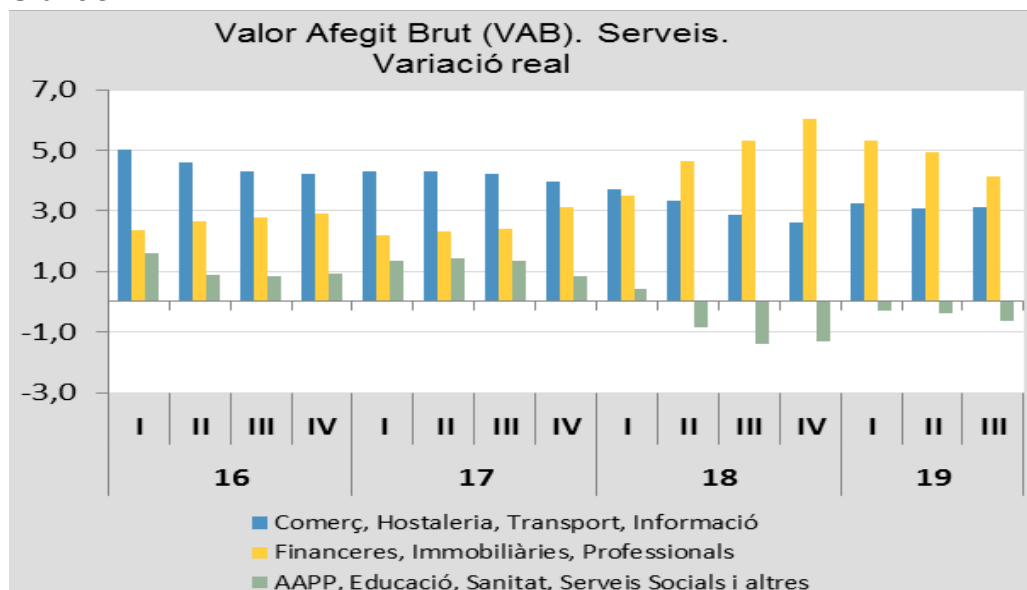
Seguidament es presenten les dinàmiques del sector serveis més en detall.

Tal com ja es va avançar en el darrer informe del PIB trimestral de Barcelona, l'estimació de les dinàmiques de les branques de serveis a l'economia espanyola ha registrat una **forta revisió metodològica al llarg de 2019**. En algunes branques, com en la d'Informació i Comunicacions o en Activitats Financeres, la revisió supera els cinc punts en taxes de variació interanual.

Aquesta revisió no ha estat incorporada fins ara per l'Idescat a les dades de Catalunya. És probable que en el futur, quan s'actualitzin les dades anuals, la revisió pugui afectar als resultats anuals i als trimestrals. Aquestes revisions poden afectar també a les estimacions que, per a Barcelona, elabora de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament¹.

El subsector del Comerç, Hostaleria, Transport i Informació i Comunicacions té una taxa interanual del 3,1%. Des del segon semestre de 2017 aquest sector va fer una augment molt notable de la seva activitat, assolint el seu màxim a finals del 2018. Posteriorment ha mostrat un perfil desaccelerat, malgrat que continua sent el subsector amb taxes més elevades.

Gràfic 3

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona

¹ Per més informació consultar: Revisión estadística 2019 de las operaciones de Contabilidad Nacional del INE. https://www.ine.es/normativa/leyes/cse/cambio_meto_Revisi%C3%B3nContabilidad2019.pdf

En els darrers trimestres les activitats més expansives del subsector han estat les d'Informació i Comunicacions, encara que tenen un perfil de progressiva moderació. L'activitat comercial, en canvi, ha mostrat unes taxes positives clarament menors i, en canvi, amb un perfil dinàmic molt més estable.

El subsector de les Activitats Financeres, Immobiliàries i Professionals és el més dinàmic de la ciutat, amb una taxa del 4,1% en el tercer trimestre de 2019. L'activitat immobiliària se situa en un creixement superior al 3%, mentre que les activitats professionals mantenen un destacat dinamisme, encara que cada vegada més moderat.

El subsector de les Administracions Públiques, Educació, Sanitat, Serveis socials i personals presenta una variació interanual en termes reals del -0,6%. Aquest resultat és conseqüència d'un estancament de les branques de l'Administració i d'un valor negatiu de la taxa interanual en les activitats dels serveis personals.

NOTA METODOLÒGICA

La Comptabilitat Trimestral és una estadística de síntesi, de caràcter conjuntural, que proporciona amb poc retard una descripció coherent de l'evolució del Producte Interior Brut (PIB) d'una economia, i de la seva desagregació sectorial. Tal com afirma el manual sobre Comptabilitat Trimestral d'Eurostat, a més de ser la millor aproximació al cicle econòmic, és també la base sobre la qual es poden tenir avenços de l'evolució estructural (anual) de l'economia.

Metodològicament la Comptabilitat Trimestral és el resultat d'uns inputs i uns mètodes. Els inputs són els Comptes Anuals i un conjunt d'indicadors d'alta freqüència (trimestrals o mensuals) que fan possible la trimestralització de les sèries anuals. Pel que fa als mètodes, aquests són quatre: mètodes de desagregació temporal, models econòmics dinàmics, mètodes d'extracció de senyals i, finalment, procediments de conciliació comptable.

El desenvolupament d'una Comptabilitat Trimestral de Barcelona té un conjunt de limitacions però també d'avantatges que cal considerar. Pel que fa a les limitacions bàsicament hi ha el problema de la limitada informació econòmica conjuntural. En canvi és un avantatge la disponibilitat de la Comptabilitat Trimestral de Catalunya, tant perquè és una informació significativa sobre el cicle que afecta l'economia de Barcelona, com perquè permet fer simulacions de diferents opcions metodològiques que poden ser emprades en el desenvolupament de la comptabilitat trimestral municipal.

El Departament d'Anàlisi de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona ha fonamentat la Comptabilitat Trimestral de l'economia de Barcelona en les sèries anuals que han estat desenvolupades pel mateix Departament d'Anàlisi per al període 2010-2017 (base comptable 2010). Les dades anuals emprades tenen una base metodològica nova, derivada d'un càlcul específic de la productivitat sectorial de Barcelona, a partir de la informació salarial de cada sector². Aquest canvi suposa una revisió de les sèries retrospectives des de 2010 a l'any t-2. Les dades anuals posteriors no poden ser tractades en termes de variacions específiques de productivitat al nivell de desagregació sectorial adequat, raó per la qual tenen una hipòtesis de variació de la productivitat sectorial equivalent a la de l'economia catalana.

La informació anual ha estat trimestralitzada amb el sistema de desagregació temporal recomanat per Eurostat: el mètode Chow-Lin. En concret s'ha aplicat el mètode Chow-Lin en dues versions: sense indicador (fent servir la tendència quadràtica del temps, sistema equivalent al mètode Boot-Feibes-Lisman) o amb un indicador derivat de l'expansió de les dades anuals a partir de mitjanes mòbils centrades d'ordre 2. Per a cada sector i pel conjunt del PIB s'ha fet servir la trimestralització que, a partir de les

² Oficina Municipal de Dades. Departament d'Anàlisi-GPT: *"Estimació del PIB de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Millora metodològica de la dinàmica de la productivitat amb informació salarial"* (2017).

dades anuals del mateix Idescat, millor ajusta les sèries trimestrals de Catalunya publicades per l'Idescat. Es treballa amb les series de taxes de variació en volum, desestacionalitzades i corregides de calendari.

Una vegada generades les sèries trimestrals de Barcelona, s'ha procedit a generar les estimacions pels trimestres amb models autoregressius que fan servir les dades d'afiliació a la Seguretat Social i les dades homòlogues del VAB de cada sector i del PIB de l'estadística trimestral catalana. Novament aquests models han estat validats a partir d'una simulació aplicant el mateix sistema per fer l'estimació de les sèries catalanes. Totes les variables que intervenen en els models són taxes interanuals. Les variables dels models que provenen dels Comptes Trimestrals de Catalunya són taxes interanuals en volum de les sèries desestacionalitzades i corregides de calendari.

En relació a l'extracció de senyals cal dir que una vegada s'obtenen els resultats dels models es fa una anàlisi d'estacionalitat i, en cas de detectar aquesta component en les sèries generades, s'obté el senyal desestacionalitzat. Aquest procés es porta a terme amb el programa TRAMO, que és el recomanat per Eurostat i que fan servir tant INE com Idescat.

Finalment, ha estat necessari establir un protocol de conciliació de les estimacions globals i sectorials que s'han obtingut. Aquest protocol consisteix en fixar el resultat del PIB general a partir de l'agregació dels resultats a grans sectors. Les estimacions de les branques dels serveis s'han fet desagregades a set subsectors (desagregació equivalent a la publicada per l'INE a la seva Comptabilitat Trimestral) i posteriorment els resultats han estat agregats als tres sectors presentat a l'informe. Aquest procediment permet enriquir l'anàlisi més desagregada de l'evolució de cada un dels tres subsectors considerats.